Samling af Afgørelser

DOMSTOLENS DOM (Første Afdeling)

17. januar 2013*

»Forbrugerbeskyttelse — virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked — retsforskrifter i en medlemsstat, hvorefter der skal opnås en forhåndstilladelse til annoncering af et udsalg«

I sag C-206/11,

angående en anmodning om præjudiciel afgørelse i henhold til artikel 267 TEUF, indgivet af Oberster Gerichtshof (Østrig) ved afgørelse af 12. april 2011, indgået til Domstolen den 2. maj 2011, i sagen:

Georg Köck

mod

Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb,

har

DOMSTOLEN (Første Afdeling)

sammensat af afdelingsformanden, A. Tizzano, og dommerne M. Ilešič, E. Levits, J.-J. Kasel og M. Safjan (refererende dommer),

generaladvokat: V. Trstenjak

justitssekretær: ekspeditionssekretær M. Ferreira,

på grundlag af den skriftlige forhandling og efter retsmødet den 21. juni 2012,

efter at der er afgivet indlæg af:

— Georg Köck ved Rechtsanwalt E. Kroker

— Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb ved Rechtsanwältin M. Prunbauer

— den østrigske regering ved A. Posch og G. Kunnert, som befuldmægtigede

— den belgiske regering ved T. Materne og J.-C. Halleux, som befuldmægtigede

— Europa-Kommissionen ved M. Owsiany-Hornung og S. Grünheid, som befuldmægtigede,

og efter at generaladvokaten har fremsat forslag til afgørelse i retsmødet den 6. september 2012,

* Processprog: tysk.

afsagt følgende

Dom

1 Anmodningen om præjudiciel afgørelse vedrører fortolkningen af artikel 3, stk. 1, og artikel 5, stk. 5, i Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) (EFT L 149, s. 22, herefter »direktivet«).

2 Denne anmodning er blevet fremsat inden for rammerne af en retssag mellem Georg Köck og Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb (foreningen til beskyttelse mod illoyal konkurrence) vedrørende sagsøgeren i hovedsagens annoncering af et »totaludsalg« af sine varer med tilhørende udsalg uden den nødvendige administrative forhåndstilladelse.

Retsforskrifter

EU-retten

3 I 8. og 17. betragtning til direktivet er anført følgende:

»(8) Dette direktiv beskytter direkte forbrugernes økonomiske interesser mod virksomheders urimelige handelspraksis. Derved beskytter det også indirekte lovlydige virksomheder mod deres konkurrenter, der ikke følger reglerne i direktivet, og sikrer således loyal konkurrence på det område, der samordnes gennem direktivet. […]

[…]

(17) Med henblik på at sikre yderligere retssikkerhed er det ønskeligt at få præciseret, hvilke former for handelspraksis der under alle omstændigheder anses for urimelige. Bilag I indeholder derfor en fuldstændig liste over alle disse former for praksis. Disse former for handelspraksis er de eneste, der kan anses for urimelige, uden først i hvert enkelt tilfælde at være blevet vurderet i forhold til bestemmelserne i artikel 5-9. Listen kan kun ændres ved en revision af direktivet.«

4 Direktivets artikel 1 bestemmer:

»Formålet med dette direktiv er at bidrage til et velfungerende indre marked og opnå et højt forbrugerbeskyttelsesniveau gennem tilnærmelse af medlemsstaternes love og administrative bestemmelser om urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser.«

5 Direktivets artikel 2 er affattet således:

»I dette direktiv forstås ved:

[…]

d) »virksomheders handelspraksis over for forbrugerne« (i det følgende også benævnt »handelspraksis«): en handling, udeladelse, adfærd eller fremstilling, kommerciel kommunikation, herunder reklame og markedsføring, foretaget af en erhvervsdrivende med direkte relation til promovering, salg eller udbud af et produkt til forbrugerne

e) »væsentlig forvridning af forbrugernes økonomiske adfærd«: anvendelse af en handelspraksis, som mærkbart indskrænker forbrugerens evne til at træffe en informeret beslutning, hvorved forbrugeren træffer en transaktionsbeslutning, som han ellers ikke ville have truffet

[…]

k) »transaktionsbeslutning«: en beslutning, der træffes af en forbruger, om hvorvidt, hvordan og på hvilke betingelser han vil købe, foretage fuld eller delvis betaling for, beholde eller afhænde et produkt eller udøve en aftalemæssig rettighed i forbindelse med produktet, uanset om forbrugeren beslutter at foretage en transaktion eller at undlade dette

[…]«

6 Direktivets artikel 3 bestemmer:

»1. Dette direktiv gælder for virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne, som fastlagt i artikel 5, før, under og efter en handelstransaktion i forbindelse med et produkt.

2. Dette direktiv berører ikke aftaleretten og navnlig ikke bestemmelserne om kontrakters gyldighed, indgåelse og virkning.

[…]«

7 I direktivets artikel 5 er fastsat følgende:

»1. Urimelig handelspraksis forbydes.

2. En handelspraksis er urimelig, hvis:

a) den er i modstrid med kravet om erhvervsmæssig diligenspligt

og

b) væsentligt forvrider eller kan forventes væsentligt at forvride den økonomiske adfærd i forhold til produktet hos gennemsnitsforbrugeren, som bliver genstand for den, eller som den er rettet mod, eller, hvis den pågældende handelspraksis rettes mod en særlig gruppe af forbrugere, hos et gennemsnitligt medlem af denne gruppe.

3. Handelspraksis, der på en måde, som den erhvervsdrivende med rimelighed kan forventes at forudse, må formodes kun at forvride den økonomiske adfærd væsentligt hos en klart identificerbar gruppe af forbrugere, som er særligt sårbare over for denne praksis eller det omhandlede produkt på grund af deres mentale eller fysiske handicap, alder eller godtroenhed, vurderes med udgangspunkt i et gennemsnitligt medlem af gruppen. Dette berører ikke den almindelige og legale reklamepraksis, der består i at fremsætte overdrevne udtalelser eller udtalelser, som ikke er beregnet til at blive opfattet bogstaveligt.

4. En handelspraksis er i særdeleshed urimelig, hvis den er

a) vildledende, jf. artikel 6 og 7

eller

b) aggressiv, jf. artikel 8 og 9.

5. I bilag I findes fortegnelsen over de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder vil blive betragtet som urimelige. Den samme fortegnelse skal anvendes i alle medlemsstater og må kun ændres ved en revision af dette direktiv.«

8 Direktivets artikel 11 bestemmer:

»1. Medlemsstaterne påser, at der findes tilstrækkelige og effektive midler til bekæmpelse af urimelig handelspraksis og til at sikre, at dette direktivs bestemmelser overholdes i overensstemmelse med forbrugernes interesse.

Disse midler skal omfatte retsforskrifter, hvorefter personer eller organisationer, herunder konkurrenter, der i henhold til medlemsstaternes lovgivning har en legitim interesse i at bekæmpe urimelig handelspraksis, får adgang til:

a) at indbringe en sag for retten i anledning af sådan urimelig handelspraksis

og/eller

b) at indbringe sådan urimelig handelspraksis for en administrativ myndighed, som har kompetence til enten at træffe afgørelse om klager eller indlede passende retsforfølgning.

Den enkelte medlemsstat afgør selv, hvilke af disse midler der skal stå til rådighed, og om domstolene eller de administrative myndigheder skal have beføjelse til forudgående at kunne kræve sagen forelagt en anden eksisterende klageinstans […]. Disse midler skal stå til rådighed, uanset om de berørte forbrugere befinder sig på den medlemsstats område, hvor den erhvervsdrivende er etableret, eller i en anden medlemsstat.

[…]

2. I henhold til de i stk. 1 omhandlede retsforskrifter skal medlemsstaterne, hvis de finder, at sådanne foranstaltninger er nødvendige under hensyn til alle berørte interesser og navnlig offentlighedens interesse, tillægge domstolene eller de administrative myndigheder beføjelse til:

a) at påbyde indstilling af den urimelige handelspraksis eller at indlede passende retsforfølgning for at få påbudt at den indstilles

b) dersom den pågældende urimelige handelspraksis endnu ikke er iværksat, men vil blive det meget snart, at forbyde denne praksis eller indlede passende retsforfølgning for at få den forbudt,

også selv om der ikke er ført bevis for, at der faktisk er lidt tab eller skade, eller at der er tale om forsæt eller uagtsomhed fra den erhvervsdrivendes side.

Medlemsstaterne træffer ligeledes bestemmelse om, at de i første afsnit omhandlede foranstaltninger kan træffes som led i en fremskyndet procedure:

— enten med foreløbig virkning

eller

— med endelig virkning,

idet det tilkommer hver medlemsstat at afgøre, hvilken af disse to muligheder den vil vælge.

Endvidere kan medlemsstaterne med henblik på at fjerne eftervirkningerne af en urimelig handelspraksis, der er påbudt indstillet ved en endelig afgørelse, tillægge domstolene eller de administrative myndigheder beføjelse til:

a) at kræve denne afgørelse offentliggjort, enten i sin helhed eller i uddrag og i en form, som domstolen eller myndighederne finder passende

b) yderligere at kræve, at der offentliggøres en berigtigelse.

3. De i stk. 1 omhandlede administrative myndigheder skal:

a) være sammensat på en sådan måde, at deres upartiskhed ikke kan drages i tvivl

b) have sådanne beføjelser, at de, når de træffer afgørelse i sager, effektivt kan overvåge og håndhæve, at deres afgørelser overholdes, og

c) i almindelighed begrunde deres afgørelser.

Når de i stk. 2 omhandlede beføjelser udelukkende udøves af en administrativ myndighed, skal dens afgørelser altid begrundes. Desuden skal der i dette tilfælde fastlægges en procedure, således at enhver uretmæssig eller utilbørlig udøvelse af den administrative myndigheds beføjelser eller enhver uretmæssig eller utilbørlig undladelse af at udøve disse beføjelser kan underkastes retslig prøvelse.«

9 Direktivets artikel 13 er affattet således:

»Medlemsstaterne fastsætter de sanktioner, der anvendes i tilfælde af overtrædelse af de nationale bestemmelser, der vedtages i forbindelse med dette direktiv, og træffer alle fornødne foranstaltninger for at sikre sanktionernes gennemførelse. Disse sanktioner skal være effektive, stå i rimeligt forhold til overtrædelsens omfang og have en afskrækkende virkning.«

10 I bilag I til direktivet opregnes de former for handelspraksis, som under alle omstændigheder anses som urimelige, idet der bl.a. henvises til følgende former for handelspraksis:

»[…]

4) Den erhvervsdrivende hævder, at en erhvervsdrivende (herunder dennes handelspraksis) eller et produkt er blevet godkendt eller tilladt af en offentlig eller privat instans, selv om det ikke er tilfældet, eller fremsætter en sådan påstand uden at opfylde betingelserne for godkendelse eller tilladelse.

[…]

7) Det angives i modstrid med sandheden, at produktet kun vil være tilgængeligt i meget begrænset tid, eller at det kun vil være tilgængeligt på visse betingelser i meget begrænset tid, for at fremkalde en umiddelbar afgørelse og fratage forbrugerne tilstrækkelig mulighed for eller tid til at træffe en informeret beslutning.

[…]

15) Det hævdes, at lukning af den erhvervsdrivendes virksomhed eller flytning til andre lokaler er forestående, selv om det ikke er tilfældet.

[…]«

De østrigske bestemmelser

11 § 33a i lov om illoyal konkurrence (Gesetz gegen den unlauteren Wettbewerb) (herefter »UWG«) har følgende ordlyd i den affattelse, der var gældende i tvisten i hovedsagen:

»(1) Ved annoncering af et udsalg som omhandlet i denne forbundslov forstås alle offentlige bekendtgørelser eller meddelelser, der er rettet mod en større personkreds, og som giver anledning til at antage, at afsætningen af varer i større mængder fremskyndes i detailhandlen, og som samtidig kan vække det indtryk, at den erhvervsdrivende som følge af særlige omstændigheder er tvunget til at øge omsætningshastigheden og derfor udbyder sine varer på betingelser eller til priser, der er ekstraordinært favorable. [...]

(2) Bekendtgørelser og meddelelser om sæsonudsalg, oprydningsudsalg ved sæsonslut, statusudsalg og lignende samt særlige udsalg, der er gængse inden for den pågældende forretningsgren og på bestemte årstider (f.eks. »Weiße Woche« (hvidevareudsalg), »Mantelwoche« (overtøjsudsalg)), er ikke omfattet af bestemmelserne i §§ 33a-33e.

(3) Punkt 7 i bilaget berøres ikke heraf.«

12 Punkt 7 i bilag I til direktivet er gentaget ordret i punkt 7 i bilaget til UWG.

13 UWG's § 33b bestemmer:

»Annoncering af et udsalg må kun finde sted med tilladelse fra den Bezirksverwaltungsbehörde, der på grundlag af det sted, hvor udsalget afholdes, har kompetencen til at meddele en sådan. Ansøgning om tilladelse skal indgives skriftligt og skal indeholde følgende oplysninger:

1. mængde, beskaffenhed og salgsværdi af de varer, der ønskes solgt

2. præcis angivelse af, hvor udsalget skal finde sted

3. udsalgsperioden

4. begrundelsen for, at udsalget skal afholdes, eksempelvis forretningsindehaverens død, forretningsophør, at en bestemt type varer udgår af sortimentet, flytning af forretning, naturkatastrofer og lignende

[…]«

14 UWG's § 33c er affattet således:

»(1) Bezirksverwaltungsbehörde skal, inden der træffes afgørelse om ansøgningen, opfordre handelskammeret i den delstat, hvor udsalget skal afholdes, til at afgive en udtalelse inden for en frist på to uger.

(2) Bezirksverwaltungsbehörde skal tage stilling til ansøgningen inden for en måned efter dennes modtagelse.

(3) Der skal gives afslag på ansøgningen, såfremt der ikke foreligger begrundelser som omhandlet i § 33b, nr. 4, eller hvis udsalget ikke skal annonceres for en sammenhængende periode. Der skal desuden gives afslag på ansøgningen, såfremt udsalget falder i perioden fra begyndelsen af den næstsidste uge før påske indtil pinse, fra den 15. november indtil jul eller skal vare længere end et halvt år, medmindre der er tale om den erhvervsdrivendes død, naturkatastrofer eller andre tilsvarende

tilfælde, der berettiger til særlige hensyn. Hvis erhvervsvirksomheden har eksisteret i mindre end tre hele år, kan tilladelsen kun meddeles i tilfælde af den erhvervsdrivendes død, naturkatastrofer eller i andre tilsvarende tilfælde, der berettiger til særlige hensyn.

[…]«

15 UWG's § 33d bestemmer:

»(1) Enhver annoncering af udsalget skal indeholde begrundelsen for det fremskyndede salg, udsalgsperioden og en generel betegnelse for de varer, der skal sælges. Disse oplysninger skal stemme overens med den meddelte tilladelse.

(2) Efter udløbet af den salgsperiode, der er angivet i tilladelsen, må der ikke foretages nogen form for annoncering af et udsalg.

(3) I den salgsperiode, der er angivet i tilladelsen, er det kun tilladt at sælge de i annonceringen anførte varer i den i tilladelsen angivne mængde. Enhver form for tilførsel af disse typer varer er forbudt.

[…]«

16 UWG's § 34, stk. 3, har følgende ordlyd:

»Over for den, som overtræder bestemmelserne i dette afsnit, kan der, uden at der derved tages stilling til spørgsmålet om strafforfølgning, rejses krav om nedlæggelse af forbud og, såfremt vedkommende har handlet ansvarspådragende, om skadeserstatning. Kravet kan kun indbringes for de almindelige domstole. […]«

Tvisten i hovedsagen og det præjudicielle spørgsmål

17 Georg Köck, der er indehaver af en forretning i Innsbruck (Østrig), averterede i en avis med »totaludsalg« af varerne i sin forretning og reklamerede også foran forretningen ved hjælp af plakatstandere og vinduesmærkater. Ud over ordet »totaludsalg« anvendte han udtryk såsom »alt skal væk« og »op til 90% rabat«. Georg Köck havde ikke ansøgt Bezirksverwaltungsbehörde (den lokale forvaltningsmyndighed) om tilladelse til at annoncere udsalget.

18 Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb var af den opfattelse, at Georg Köcks annonce udgjorde en »annoncering om et udsalg« som omhandlet i den nationale lovgivning, og at den var i strid med bestemmelserne i UWG's § 33a ff. som følge af den omstændighed, at der ikke var indhentet en administrativ forhåndstilladelse, og anlagde derfor en sag ved Landesgericht Innsbruck om forbud og offentliggørelse af den efterfølgende dom.

19 Da Georg Köck blev frifundet, appellerede Schutzverband gegen unlauteren Wettbewerb afgørelsen til Oberlandesgericht Innsbruck, der gav foreningen medhold og afsagde en kendelse om foreløbige forholdsregler.

20 Georg Köck iværksatte kassationsanke (»Revisionsrekurs«) til prøvelse af Oberlandesgericht Innsbrucks kendelse for den forelæggende ret.

21 Dels vedrører den retlige procedure i hovedsagen, således som det fremgår af forelæggelsesafgørelsen, kun spørgsmålet om, hvorvidt Georg Köck råder over en forskriftsmæssig tilladelse fra en administrativ myndighed. Inden for rammerne af denne procedure overføres kontrollen af, om der er tale om en

urimelig handelspraksis, fra retsinstanserne til de administrative myndigheder, uden at det er ensbetydende med, at den pågældende handelspraksis »under alle omstændigheder« er urimelig som omhandlet i direktivets artikel 5, stk. 5.

22 Dels udelukker den forelæggende ret ikke, at et retsligt forbud mod en handelspraksis i overensstemmelse med direktivet kun kan anses for at være tilladt i en situation, hvor en afgørelse herom truffet af en administrativ myndighed selv opfylder direktivets krav.

23 Da Oberster Gerichtshof er af den opfattelse, at tvistens udfald afhænger af fortolkningen af direktivets bestemmelser, besluttede den at udsætte sagen og forelægge Domstolen følgende præjudicielle spørgsmål:

»Er [direktivets] artikel 3, stk. 1, og artikel 5, stk. 5, […] – eller andre bestemmelser i dette direktiv – til hinder for en national lovgivning, hvorefter det er ulovligt at annoncere et udsalg uden tilladelse fra den kompetente administrative myndighed, og en sådan annoncering i en domstolsprocedure derfor skal forbydes, uden at domstolen i denne sag skal efterprøve, om denne handelspraksis har en vildledende, aggressiv eller på anden måde urimelig karakter?«

Om det præjudicielle spørgsmål

24 Med spørgsmålet ønsker den forelæggende ret nærmere bestemt oplyst, om direktivet skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en national ret påbyder at ophøre med en handelspraksis med den begrundelse alene, at denne praksis ikke er blevet forhåndsgodkendt af den kompetente administrative myndighed, uden at retten selv foretager en prøvelse af, om denne praksis er urimelig.

25 For at kunne besvare dette spørgsmål skal det indledningsvis afgøres, om en handelspraksis som en annoncering af et udsalg som omhandlet i UWG's § 33a, stk. 1, udgør en »handelspraksis« i den forstand, hvori udtrykket er anvendt i direktivets artikel 2, litra d), og det derfor er underlagt direktivets forskrifter.

26 I den forbindelse bemærkes, at direktivets artikel 2, litra d), ved at anvende en særligt bred formulering definerer »handelspraksis« som »en handling, udeladelse, adfærd eller fremstilling, kommerciel kommunikation, herunder reklame og markedsføring, foretaget af en erhvervsdrivende med direkte relation til promovering, salg eller udbud af et produkt til forbrugerne« (dom af 9.11.2010, sag C-540/08, Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, Sml. I, s. 10909, præmis 17).

27 Reklamering som den i hovedsagen omhandlede, der vedrører salg af varer til forbrugerne på fordelagtige vilkår eller priser, indgår imidlertid klart i en erhvervsdrivendes handelsstrategi og tilsigter direkte promovering og salg af disse varer. Det følger heraf, at den udgør en »handelspraksis« som omhandlet i direktivets artikel 2, litra d), og følgelig henhører under direktivets saglige anvendelsesområde.

28 Efter dette er fastslået, skal det undersøges, om nationale bestemmelser såsom UWG's § 33b og § 34, stk. 3, kan henhøre under direktivets anvendelsesområde, henset til de formål, der tilsigtes hermed.

29 Herved bemærkes, at direktivet ifølge ottende betragtning hertil, således som Domstolen allerede har fastslået, »[direkte beskytter] forbrugernes økonomiske interesser mod virksomheders urimelige handelspraksis« og, som det bl.a. fremgår af direktivets artikel 1, har til formål at opnå »et højt forbrugerbeskyttelsesniveau gennem tilnærmelse af medlemslandenes love og administrative bestemmelser om urimelig handelspraksis, der skader forbrugernes økonomiske interesser« (kendelse af 4.10.2012, sag C-559/11, Pelckmans Turnhout, præmis 19 og den deri nævnte retspraksis).

30 Som anført i sjette betragtning til direktivet er det alene de nationale love om urimelig handelspraksis, som »udelukkende« skader konkurrenters økonomiske interesser, eller som vedrører transaktioner mellem erhvervsdrivende, der er udelukket fra direktivets anvendelsesområde (dommen i sagen Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, præmis 21).

31 I hovedsagen udgør »annoncering af et udsalg« som omhandlet i UWG's § 33a, stk. 1, hvilken bestemmelse finder anvendelse i hovedsagen, således som den forelæggende ret har anført, en »handelspraksis« i direktivets forstand. Som generaladvokaten har anført i punkt 38 i forslaget til afgørelse, har retten således stiltiende medgivet, at denne bestemmelse har til formål at beskytte forbrugerne og ikke udelukkende konkurrenterne og de øvrige aktører på markedets interesser.

32 Det er desuden i UWG's § 33b fastsat, at annoncering af et udsalg kun er lovligt, hvis der er indhentet en administrativ forhåndstilladelse. Bestemmelsen indeholder ligeledes en opregning af de oplysninger, der skal afgives i ansøgningen om tilladelse. Samme lovs § 34, stk. 3, bestemmer, at enhver overtrædelse af bestemmelserne i UWG's §§ 33a-33d kan medføre, at der rejses krav om nedlæggelse af forbud, og såfremt der er handlet ansvarspådragende, om erstatning.

33 Under disse omstændigheder må det fastslås, at nationale bestemmelser, såsom UWG's § 33b og § 34, stk. 3, sammenholdt med UWG's § 33a, stk. 1, der under trussel om sanktioner forbyder en handelspraksis, der ikke er opnået tilladelse til, udgør foranstaltninger, der er bestemt til at bekæmpe urimelig handelspraksis i forbrugernes interesse, og de henhører følgelig under direktivets anvendelsesområde.

34 Herefter skal der foretages en prøvelse af, om direktivet er til hinder for nationale retsforskrifter som de i hovedsagen omhandlede.

35 Ifølge fast retspraksis er de eneste former for handelspraksis, der i henhold til de nationale retsforskrifter kan anses for urimelig, uden at den gøres til genstand for en konkret vurdering i medfør af direktivets artikel 5-9, dem, der er opregnet i bilag I til direktivet. En handelspraksis, der ikke er omfattet af dette bilag, kan følgelig kun erklæres for urimelig efter en undersøgelse af dens urimelige karakter efter de kriterier, der er angivet i artikel 5-9 (jf. i denne retning dom af 14.1.2010, sag C-304/08, Plus Warenhandelsgesellschaft, Sml. I, s. 217, præmis 41-45, og dommen i sagen Mediaprint Zeitungs- und Zeitschriftenverlag, præmis 30-34).

36 En handelspraksis, der består i annoncering af et udsalg som omhandlet i UWG's § 33a, stk. 1, og som iværksættes af en erhvervsdrivende, der ikke har indhentet en forhåndstilladelse hertil fra den kompetente administrative myndighed, kan imidlertid ikke anses for i sig selv at henhøre under de former for handelspraksis, der er opregnet i bilag I til direktivet.

37 Blandt de former for handelspraksis, der under alle omstændigheder anses for urimelige, og som er nævnt i dette bilag, skal der først ses nærmere på dem, der under de i hovedsagen foreliggende omstændigheder potentielt kunne være relevante, og som parterne har henvist til under proceduren for Domstolen.

38 I punkt 4 i bilaget er nævnt den handelspraksis, der består i at hævde, at »en erhvervsdrivende (herunder dennes handelspraksis) eller et produkt er blevet godkendt eller tilladt af en offentlig eller privat instans, selv om det ikke er tilfældet, eller fremsætter en sådan påstand uden at opfylde betingelserne for godkendelse eller tilladelse«.

39 I dette punkt er der ikke fastsat et generelt forbud mod en handelspraksis, der ikke er omfattet af en tilladelse fra et kompetent organ. Der sigtes derimod til særlige tilfælde, hvor de gældende retsforskrifter, således som generaladvokaten har anført i punkt 93 i forslaget til afgørelse, opstiller visse krav til bl.a. den erhvervsdrivendes færdigheder eller kvaliteten af dennes produkter, og der i den anledning er fastsat en godkendelses- eller tilladelsesordning.

40 Annonceringen af et udsalg uden den forskriftsmæssige forhåndstilladelse kan heller ikke henføres under punkt 7 i bilag I til direktivet og anses for en falsk angivelse, der forleder forbrugerne til at tro, at det pågældende produkt »kun vil være tilgængeligt i meget begrænset tid, eller at det kun vil være tilgængeligt på visse betingelser i meget begrænset tid, for at fremkalde en umiddelbar afgørelse og fratage forbrugerne tilstrækkelig mulighed for eller tid til at træffe en informeret beslutning«.

41 Bilagets punkt 15 finder heller ikke anvendelse på tvisten i hovedsagen. Dette punkt vedrører en praksis, der består i at hævde, »at lukning af den erhvervsdrivendes virksomhed eller flytning til andre lokaler er forestående, selv om det ikke er tilfældet«. I hovedsagen er der imidlertid ikke tale om en handelspraksis som den i punkt 15 omhandlede, men om en handelspraksis, der er iværksat uden forhåndstilladelse fra den kompetente administrative myndighed.

42 Det følger af det foregående, at en annoncering af et udsalg som omhandlet i UWG's § 33a, stk. 1, som iværksættes af en erhvervsdrivende, der ikke har indhentet en forhåndstilladelse hertil, ikke – for så vidt som det ikke henhører under det nævnte bilag – i sig selv under alle omstændigheder kan betragtes som urimelig.

43 Under disse omstændigheder skal der foretages en bedømmelse af, om de i denne doms præmis 33 omhandlede retsforskrifter ikke er i strid med den ordning, der er indført ved direktivet.

44 Således som generaladvokaten har anført i punkt 44-55 i forslaget til afgørelse, overlades medlemsstaterne ved direktivet en skønsmargin med hensyn til valget af nationale foranstaltninger, der i overensstemmelse med direktivets artikel 11 og 13 er bestemt til at bekæmpe urimelig handelspraksis på den betingelse, at de er tilstrækkelige og effektive, og at de sanktioner, der i den anledning fastsættes, er effektive, står i rimeligt forhold til overtrædelsens omfang og har en afskrækkende virkning.

45 Eftersom en forudgående eller præventiv kontrol fra medlemsstatens side under visse omstændigheder kan vise sig at være mere velegnet og mere passende end en efterfølgende kontrol med påbud om at indstille en handelspraksis, der allerede er iværksat, eller som snart bliver iværksat, kan disse nationale foranstaltninger bl.a. bestå i at indføre en ordning med forhåndstilladelse under trussel om sanktioner for visse former for handelspraksis, hvis karakter kræver en sådan kontrol med henblik på at bekæmpe urimelig handelspraksis.

46 Den ordning, der er fastsat ved de nævnte nationale foranstaltninger, hvorved direktivet er blevet gennemført, kan imidlertid ikke have som resultat, at en handelspraksis forbydes af den årsag alene, at den pågældende praksis ikke er blevet forhåndsgodkendt af den kompetente administrative myndighed, uden at det er blevet undersøgt, om den er urimelig.

47 Direktivet er dels til hinder for nationale retsforskrifter, der udelukker en kontrol efter de kriterier, der er fastsat i direktivets artikel 5-9, af en handelspraksis, der ikke er omfattet af bilag I til direktivet.

48 Dels er nationale retsforskrifter, hvorefter det først er efter det forbud, der er fastsat for manglende overholdelse af forpligtelsen til at indhente en forhåndstilladelse, at denne handelspraksis er genstand for en undersøgelse af, om den er urimelig, idet denne praksis således som følge af dens natur og navnlig af den dermed forbundne tidsfaktor mister enhver økonomisk mening for den erhvervsdrivende, uforenelig med den ordning, der er indført ved direktivet.

49 At indføre nationale retsforskrifter som de i foregående præmis nævnte svarer imidlertid til at udstede et generelt forbud mod former for handelspraksis, der iværksættes inden for rammerne af en særlig ordning, uanset at den eventuelle urimelige karakter af disse former for praksis end ikke i overensstemmelse med den retspraksis, der er nævnt i denne doms præmis 35, er blevet bedømt efter de kriterier, der er angivet i direktivets artikel 5-9.

50 Det følger af samtlige ovenstående bemærkninger, at direktivet skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en national ret påbyder at ophøre med en handelspraksis, der ikke er omfattet af bilag I til samme direktiv, med den begrundelse alene, at denne praksis ikke er blevet forhåndsgodkendt af den kompetente administrative myndighed, uden at retten selv foretager en prøvelse af, om den pågældende praksis er urimelig efter de kriterier, der er angivet i direktivets artikel 5-9.

Sagens omkostninger

51 Da sagens behandling i forhold til hovedsagens parter udgør et led i den sag, der verserer for den forelæggende ret, tilkommer det denne at træffe afgørelse om sagens omkostninger. Bortset fra nævnte parters udgifter kan de udgifter, som er afholdt i forbindelse med afgivelse af indlæg for Domstolen, ikke erstattes.

På grundlag af disse præmisser kender Domstolen (Første Afdeling) for ret:

Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 2005/29/EF af 11. maj 2005 om virksomheders urimelige handelspraksis over for forbrugerne på det indre marked og om ændring af Rådets direktiv 84/450/EØF og Europa-Parlamentets og Rådets direktiv 97/7/EF, 98/27/EF og 2002/65/EF og Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 2006/2004 (direktivet om urimelig handelspraksis) skal fortolkes således, at det er til hinder for, at en national ret påbyder at ophøre med en handelspraksis, der ikke er omfattet af bilag I til samme direktiv, med den begrundelse alene, at denne praksis ikke er blevet forhåndsgodkendt af den kompetente administrative myndighed, uden at retten selv foretager en prøvelse af, om den pågældende praksis er urimelig efter de kriterier, der er angivet i direktivets artikel 5-9.

Underskrifter